

ERNST BRUNNER

KOCKSGATAN

Roman

Albert Bonniers Förlag

FRÅN LÅGVÄLDET

Det bultade på dörren.

Jag öppnade och såg Gittan stå där förgråten.

Jaime hade stuckit. Hon sa att han rest sig och gått. Rest sig ur sängen bara, Jaime la Torre.

En tår rann ner i mungipan. Gittan fick tag i den med spetsen av tungan. Sen såg hon på mig, gick med sina våta ögon över mig från bringan och nedåt.

Knappast ett plagg på kroppen.

När hon fattat det, att jag stod där iklädd bara shorts och en jeansjacka som jag slitit ärmarna av, började hon dra lite i klänningen. Hon drog förläget i den rynkade klänningsmidjan som om tyget slutade där med blommor och allt.

– Stuckit..., repeterade hon dröjande medan tanken lodade ner i det mörker ordet bar med sig. ”Stuckit”! Det var ofattbart djupt det där ordet, och man såg på näsborrarna

när de vidgades hur naturstridigt hon tyckte hans beteende varit.

De hade älskat med varann.

Där låg hon, visade Gittan med armarna. Och just som hon öppnat sig för honom, så rullade han av henne.

Så här.

Armarna vältrade om i luften.

Så ut bara.

Stack till Sovjet, Jaime från Santiago.

– Till Sovjet?

– Ja, jag vet. Gittan svalde. Han ville leva i ett fritt land.

– Va?

– ”Verkligt” fritt.

– Sa han det?

– Nej, inte sa, men han skriver i El Rebelde. Det är bara att läsa om man vill veta vad han vill.

Gittan bodde i våningen snett under min.

Ännu våt av kroppssaft hade hon sprungit barfota upp för marmortrapporna och eftersom solen denna förmiddag i juni kom som tackjärn, i tunga glödande stänger genom gatorna, så spred hon den speciella lukt omkring sig som uppstår då åtråns hetta möter solens i köttet nånstans och råkar i jäsning.

– ”Reell humanism” kallar han det, det de håller på med i Sovjet. Det gör alla chilinare som tvingats leva under godsägare och gruvdirektörer. De tror på det där.

– På det ”sanna folkstyret”! På samhället med den ständigt växande ekonomin utan kriser, med mogna socialistiska rela...

Gittan lade handen för munnen på mig.

Hon orkade inte höra mer.

Visst, Jaime var svärmisk. Men sånt kunde hon tåla, för även om hon själv aldrig lät sig hänföras av något så välordnat som en ideologi, så var hon en lika oförfädd idealist på andra områden.

Kärlekens till exempel.

Gittan förälskade sig nämligen aldrig. Hon fördrömde sig i sina män. Entusiastiskt men utan förnuft, och det var därför hon aldrig kunde ”förklara” varför dessa män plötsligt lämnade henne.

Allt förtydligande ljus kring hennes ”affärer” bleknade bort inför den sällhetens sken hon levde i.

Men där sansen uteblev kände hon dock sveket så mycket starkare. Och när Jaime stuckit sökte hon omedelbart hämnd.

Hon ville få den hos mig.

– Sovjet! snörvlade hon överlägset, sen strök hon förbi mig vid dörröppningen och väl inne i köket lät hon i förtvivlan armarna falla över det gulbrända håret som var oborstat nu på lördagsmorgonen och stort som ett pampasgräs.

Jag stängde och hann knappt passera den lilla hallen förrän Gittan kastade sig om halsen på mig. När hon bitit mig i örat en stund slet hon sig loss igen. Ett pysläte steg från lungorna. Hon sjönk samman punkterad över en pall. Sen flög hon upp igen, halvsatt på järnspisen med ena foten svängande på

vedluckan medan ögonen och läpparna gjorde sitt bästa för att se oanständiga ut mitt i det förgråtna ansiktet.

Jag är inte säker på om jag handlade rätt i det läget. Gittan var svår att motstå. Hon verkade vara av den skönhetstyp som inte formats med naturen som modell. Hon uppfyllde, snarare en bestämd idé hos mig, en överhettad fantasi, som om skaparen plågats av misstanken att det kunde vara något syndigt i hans konst och väl färdig med Gittan tvingat sig till att avstå från att idealisera och återgå till naturens sanna saklighet.

För att kunna avnjuta henne måste man ge sig tid och stanna en stund i rummet, känna hur rörelse svarar mot rörelse, form mot form.

Nu gick inte det.

Gittan befann sig i ett ständigt sfumato av livlig oro och varje gång blicken ville dröja vid henne så kom en ny rörelse och gjorde fokus suddigt.

Och det var det där, just det att Gittan skapade en oro i rummet, att hon ständigt rörde sig, som gjorde att jag ville hålla fast i henne för att inte förlora balansen.

Varje led i det linjespel hon uppförde tycktes nämligen motsvaras av en rörelse i min egen kropp och det märkliga var att var och en av dessa mina rörelser togs upp av Gittan själv och fördes vidare tills min kropps alla linjer pekade mot ett enda ställe hos henne där de uppslukades: kvinnoskötet.

Hos mig uppväckte Gittan aldrig något annat än lust.

Hela hennes skapelse genombävades av sin egen grova liderlighet, och trots att vi känt varann en tid så blev ingen annan sida av henne synlig för mig än just denna.

Att hon lämnat material till Proletären och liknande tidningar hörde jag andra berätta. En intervju som hon gjort med Enver Hoxha hade tryckts av Svensk-albanska föreningen. Den hänvisades det till i någon recension av en Mehmet eller en Besin som skrivit om Folkhärar mot fascismen. Något ditåt.

Det där var allting frukter av den politiska era vi just lämnat bakom oss.

Numer rådde andra ideal i Stockholm och Gittan hade slagit in på filmens bana – så mycket visste jag. Att hon ville regissera. Men hur många sidor hon än kunde uppvisa, hur brett hennes verksamhetsfält än må ha varit – själv såg jag bara vällust hos henne, en kropp av vällust retfullt dold under ett plagg av skönhet.

Jag var klar över det.

Jag förstod vad saken gällde nu när hon satte sig på järnspisen med hälen svängande på vedluckan. Jag visste vad hon ville när hon drog i fingret så där. Blicken som höjdes mot mig utan att huvudet rördes. Handen som klämde åt om knäskålen.

Ändå stod jag dröjande mitt i rummet. Med ett slags ödesmättad klarsyn såg jag mig stå utan skor där på det grova

brädgolvet som jag varit i färd med att knäskura med rotborste när hon bultat på dörren. Grönsåpan med sin lukt av rovolja och tran låg ännu och torkade slemmig mellan bordsben och tvättunna.

Vad skulle jag ta mig till?

Medan kroppen skrek efter att få göra allt i hastigt mod, så sökte förnuftet att vinna tid.

Det ville störa köttet med bisaker. Jag passade ju ihop med Gittan lika bra som en rå skiva bacon på en biskvibotten, sa förnuftet till mig. Och om *hon* var oberäknelig, vad var då jag?

Jag låg i tiden precis som hon.

Jag var en desperado på kärlekens område.

Hellre flera samma natt än samma kvinna hela veckan. Det var vad jag fått det till. Carli Hoffman och trohet! Ha, det luktade som schellack i eter. Och gav jag efter för Gittan en gång ytterligare, vem kunde då garantera att hon inte bultade på dörren nästa vecka igen, och veckan därpå?

Till slut skulle vi stå där hopplöst sammansmälta som himlen och havet vissa dagar då horisontlinjen inte längre är synlig, orörliga och förenade i något som aldrig ska bli mer än ofattbart och stort.

Den gammaldags sommarklänningen var nilgrön i morgonljuset, förtyngd av järnoxid tycktes det, eller volfram och den rann utmed huden, sköljde med blomtryck över bröstet eller droppade tung ner i skötet där tyget vällde upp igen,

steg över låren för att slutligen drypa med fällen en bit över järnspisens häll.

När hon såg att jag med blicken genomsökte varje skrymsle av henne kom rodnaden, sen en hetta som fick överläppen att krökas lite när hon sa:

– Det är bara den.

– Va då?

– Bara klänningen. Inget mer.

– Inget under?

Gittan bet tag i underläppen.

– Jag rår inte för det. Jag måste.

– Men jag då, vad ska jag göra? Jaime sticker, och så kommer du till mig. Jag ska hoppa in, va! Nej tack! Reserver, det har man i fotboll. Inte i kärlek.

– Jag kom till *dig*. Det finns andra i huset, men jag kom till dig. Jag har gjort det tidigare också.

– Tredje gången det här. Det har blivit en vana nästan.

– Ja, om du tycker att jag är oanständig så ger väl den vanan ändå ett drag av tillförlitlighet åt det oanständiga. Ett inre värde.

– Du tror du kan göra vad du vill med mig. Du tror du kan gömma mig under lillfingernageln.

Gittan log. Inte triumfatoriskt. Hon log eftersinnande medan en rysning fick henne att sträcka ut armarna, köra ner dem med nävarna före mellan låren, klämma åt med knäna vid armbågarna och sedan långsamt dra loss dem igen, hela tiden med den där blicken i mig fuktad av ogjutna tårar och karlhunger.

– Du dras till mig, sa hon nästan sorgset. Inte av tvång,

och inte av... en deterministisk förbannelse. Du dras till mig för att det uppstår en liten storm i könen när vi närmar oss varann. Det är ett särskilt fysikaliskt tillstånd. Och det finns bara hos vissa kroppar. Man kan inte motstå det. Nu försökte hon le för att inge mig mod, för att mana på mig. Man *måste*, upprepade hon.

– Jaime måste inte.

– Han var inte som vi. Han hade något annat.

– Vad då?

– Jag vet inte säkert. Han kom uppifrån på något sätt. Inte från djupet.

Om jag valt att argumentera med Gittan i det läget hade jag behövt handskas med henne som man desarmerar en bomb. Jag var alldeles för darrhäft för det. Dessutom visste jag att jag redan givit efter för någonting mycket lägre än att argumentera. Jag stod redan till knäna i urslem och skakade.

Jag skakade under avlingsdriften kändes det som, och av en släktets makt över mig, för i denna sin enklaste form är kärleken inte själ och ideal.

Den är tarmljud och groddblåsor.

Den avsöndras som ett hudsekret och kan sända toxiska lukter genom rummet som lockar könen att gnida sig mot varann.

Galla, blod, urin, svett – alla kroppsvätskor innehåller plötsligt ämnen som stegrar lusten.

Gittan hade följt varje fas av den förvandling jag genom-

gått. Hon såg nöjd ut. Hon for med en liten tunga över läpparna som om hon fått en feberblåsa av vad hon sett.

– Stå inte bara där, sa hon.

– Var då?

– Kom hit!

– Jag vill inte.

– Jo du vill.

– Nej, för då kommer du i morgon också. Och nästa dag.

– Bara nu vill jag. Gittan lät huvudet falla bakåt mot rökröret. Hon berörde halsen med fingerspetsarna, strök dem innanför klänningens slag där ett knappslå tog vid, men allt ner till naveln var oknäppt. Bara nu. Inte i morgon. Aldrig mer.

Gittan hade börjat klättra med fötterna på spisfronten. Från asklådan upp över ugnsluckan. Nu placerade hon hämlarna högst upp på torkstången. När hon såg att jag satt mig i rörelse mot henne lät hon benen falla isär.

Jag gick och ställde mig där, mellan benen.

Jag skulle dit med handen, såg hon, men jag skakade och måste ha kommit åt spiskrokarna för de dönade ihop och jag kom av mig. Någon sekund bara, men det räckte.

Med ängslig iver trängde hon sig närmre, grep mig över baken som om hon ville äta sig igenom mig från två håll. Under det bett till kyss som följde lade jag fingret mot kittlaren och gned. Jag lät det gå längs vällranden uppåt och där gned jag.

När Gittan kände det slet hon sig plötsligt loss ur kyssen. Hon bet ihop så mycket hon mäktade, sög in luft mellan

tänderna som om det svidit där nere, som om fingret ville tära sig igenom svedan.

– Bär mig, sa hon. Bär mig till sängen, Carli!

– Hur ska vi göra då?

– Vadå hur?

– Vem ska göra vad?

– Carli! Jag gråter snart...

– Det får inte bli nåt bondnummer, menar jag.

– Konstra inte. Du kunde sist.

– Jag vet. Jag blir så skakig bara.

– Carli, snälla...

– Du är så vacker...

– Jag är ingen tavla, Carli. Jag är natur. Jag håller inte för fler utsagor.

– Du ska avnjutas också. Är det det?

– Bär mig nu!

– Det är nog det, ska du se. Det att du är skön både som konst och natur. En kroppens skönhet stegrad till en metafysisk lära om det sköna. Jag tog och krängde klänningstyget av skuldrorna på Gittan och eftersom mina shorts var rätt vida i benen så ville hon ta sig upp där med handen. Hon ville få grepp om min lem och betänker man att hon i samma ögonblick slog benen om höfterna på mig så förstår man hur ogärna hon satte läran om det sköna under debatt just då.

Sen iväg till alkoven där sängen var inbyggd.

Inte en sekund höll hon kroppen stilla. Hon vred sig i den stramt spända klänningen som om mina naglar varit gaslågor och svedde.

Jag släppte lös henne på madrassen. I fallet rev hon med

sig min ärmlösa jacka, sen kröp hon in under takfönstret och sträckte sig efter mig otåligt gnyende.

Vad var det som upprörde mig hos Gittan?

Jag upprördes av henne som idé. För att hon själv kunde förkroppsliga den idén.

Jag upprördes av musklerna när de visade hur de arbetade och svällde till fasta konturer under den tunna huden, av kroppen som hur den än vred sig ändå alltid visade upp sig från sin mest ideala sida. Överallt ett slags mättad fruktbarhet klart lysande i varje rundning. Brösten under tyget till exempel som inte sjönk ihop eller föll på sida när hon vände sig runt. Lättaste smekning på ett sådant ställe och varje tråd i den fina väven blev elektrisk. Fingertopparna frigjorde gnistor vilka förorsakade explosioner under köttet i helt andra delar av kroppen.

Hela hon verkade insvept i en väv av lättantändlig bomullskrut som man knappt tordes ta i med handen. Mer påtaglig än verklig med andra ord, och detta tilltalade mig.

Det tilltalade mig för att man aldrig kan äga någon med den sammansättningen.

Kanske var det vad jag ville med det hela. Eller var jag bara vilsen på det exklusiva sätt som tillåter en att välja bort vissa människor under en tid i livet i tron att man är stark nog i sig själv?

Nu hade jag Gittan i alkoven.

Jag hade hennes hand trevande i shortsens, fingrarna som

fick grepp därinne. Det där suset i nackskinnen hade jag, och det att jag skakade tills jag tappade kontrollen över mig och föll, föll handlöst ner i allt som stod öppet under mig och läppjade.